

דף פ.

עין משפט ד.

או"ח סימן תריב סעיף ט

ט. השוטה ביוה"כ מלא לוגמיו ^ח פי' מלא פיו חייב, ומשערים בכל אדם לפי מה שהוא גדול או קטן.

ולא מלא לוגמיו ממש אלא כדי שיסלקנו לצד אחד בפיו ויראה כמלא לוגמיו, והוא פחות מרביעית ^ט באדם בינוני. וכל המשקים מצטרפים לשיעור.

הגה: שתה משקים שאינם ראויים לשתייה כגון ציר וחומץ חי פטור, אבל חומץ מזוג חייב.

דף פ:

עין משפט א.

או"ח סימן תריב סעיף ט

עיין בסעיף הקודם

עין משפט ג.ד.

או"ח סימן תריב סעיף ב

ב. כל האוכלים מצטרפין לשיעור זה, אפי' מלח שעל הבשר, וציר

ה. דקים להו לחכמים דבמלא לוגמיו שלו מתיישבת דעתו ולא בשיעור לוגמיו של חברו. מגמ' ביומא פ' ע"ב.

ט. משמע פחות קצת מרביעית, וכ"כ הפר"ח. אבל בחינוך בפ' אמור כתב שהוא כביצה ופחות מכאן אין בו איסור כרת.

ו. והדג"מ כתב דעכ"פ הוא יותר מחצי רביעית, וכ"כ בשו"ע בסי' רע"א סעיף י"ג שמלא לוגמיו הוא רובו של רביעית. וא"כ כשנותנים לחולה לשתות יש לתת לו פחות מעט מרוב רביעית, כ"כ בתשובת רע"א סי' קנ"ד. כה"ח אות מ"ב.

ז. ולפעמים באדם קטן המלא לוגמיו הוא פחות מרוב רביעית. מ"ב אות כ"ז.

י. דמלח וציר הם מכשירי האוכל וכאוכל הם ולא משקה. מגמ' יומא פ' ע"ב. וה"ה שרה פתו ביין או במים מצטרף היין או המים לפת. מ"ב אות ד', דהוי כאוכל.

של ירק, אבל אכילה ושתיה אינן מצטרפות ב.

עין משפט ה

או"ה סימן תריב פעיף ו

ו. אכל אוכלים שאינם ראויים לאכילה ל, או שאכל אכילה גסה כגון אכל מיד על האכילה שאכל בערב יוה"כ שאכל עד שקץ במזונו מ, פטור ב אבל אסור.

הגה: ואם אכל מאכלים מבושמים או מתובלים על אכילתו חייב, ואסור ביוה"כ לטעום דבר ולפלוט אותו ס, אפי' עצי בשמים ע.

ב. דקים להם לחכמים שאין דעתו מתיישבת בכך. כמ"ש ביומא פ"א ע"א. וה"ה פירר האוכל לפירורין דקין ואכל אותם אחת אחת אם אין כדי אכילת פרס באכילתו פטור. כ"כ הרמב"ם בפ"י המשנה פ"ג דכריתות, ורש"י ביומא דף פ' ע"ב. ומ"ב אות ו'. ולענין ברכה אחרונה עיין בסי' ק"ץ, וכה"ח שם אות י"ח.

ל. כגון עשבים המרים או שתה ציר או חומץ חי, אפי' אכל או שתה מהם הרבה פטור, אבל מכין אותו מרדות, ועיין בכה"ח אות מ"ו.

מ. אכל אם רק שבע ואינו מתאוה לאכול יותר חייב כיון שמרגיש טעם האוכל. מ"ב אות י"ד. ובשער הציון אות ט"ו.

נ. דלמדו בגמ' יומא פ' ע"ב "לא תעונה" פרט למזיק את עצמו ואת האוכלים. אבל אסור כ"כ הרמב"ם, ועיין במ"ב אות ט"ו.

ו. וחולה שאין בו סכנה אסור גם בדברים שאינם ראויים לאכילה דכיון שאכלם בשביל רפואה מחשיב אותם. הגם שמתרפאים מאיסורי הנאה מ"מ באכילה אסור. כ"כ בשאגת אריה סי' ע"ה.

ז. ולחולה שיש בו סכנה יותר טוב להאכילו דברים שאינם ראויים לאכילה אפי' כשיעור מאשר להאכילו דברים הראויים בפחות מכשיעור, דפחות מכשיעור עדיין איסור תורה הוא, לא כן במאכלים שאינם ראויים. ועיין בכה"ח אות כ"ח ובמש"כ.

ס. ואפי' שיודע שיכול לעמוד ולא לבלוע ואפי' פחות מכשיעור. מ"ב אות י"ז.

ע. זזה עץ בעלמא, מ"מ בלעיסתו מרגיש טעם אסור. מ"ב אות י"ח.

אבל מותר להריח וגם טוב להריח להשלים מאה ברכות. מ"א ס"ק ד'. וברכי יוסף אות ב', ומ"ב שם. אבל בכנה"ג כתב לאסור להריח ריח טוב ביום שציותה התורה לענות אדם נפשו. וכך היא דעת השל"ה. כה"ח אות ל"ג.

אבל להריח טאבק מותר רק שאין להושיטו מאחד לשני כי זה גורם קלות ראש. כה"ח אות ל"ד.